

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 4. siječnja 2006.

Bog nas je mogao spasiti, jer je postao čovjekom

Kateheza br. 84 - Uvodno čitanje: Hvalospjev, usp. Kol 1,3.12-20; Krist Prvorođenac prije svakog stvorenja, i Prvorođenac od mrtvih, (večernja srijede IV. tjedna) S radošću zahvaljujmo Ocu / koji nas osposobi / za dioništvo u baštini svetih u svjetlosti. / On nas izbavi iz vlasti tame / i prenese u kraljevstvo Sina, ljubavi svoje, / u kome imamo otkupljenje, / otpuštenje grijeha. / Krist Isus slika je Boga nevidljivoga, / Prvorođenac, prije svakog stvorenja. / Ta u njemu je sve stvoreno / na nebesima i na zemlji, / vidljivo i nevidljivo, / bilo Prijestolja, bilo Gospodstva, / bilo Vrhovništva, bilo Vlasti - / sve je po njemu i za njega stvoreno: / on je prije svega, / i sve stoji u njemu. / On je Glava Tijela, Crkve; / on je Početak, / Prvorođenac od mrtvih, / da u svemu bude Prvak. / Jer svidjelo se Bogu / u njemu nastaniti svu Puninu / i po njemu / - uspostavivši mir krvlju kria njegova - / izmiriti sa sobom sve, / bilo na zemlji, bilo na nebesima. 1.

Na ovoj prvoj općoj audijenciji u Novoj godini zastajemo da razmotrimo slavni kristološki hvalospjev sadran u Poslanici Kološanima. On je poput svečanih ulaznih vratiju u ovaj bogati Pavlov spis. Hvalospjev što nam je predložen za razmatranje uokviren je velikom zahvalnicom (usp. rr. 3.12-14). Ona nam pomaže stvoriti duhovno ozračje u kojem možemo dobro proživjeti prve dane 2006. godine, kao i naš hod kroz čitavu Novu godinu (usp. rr. 15-20).

Hvala se uzdiže "Bogu, Ocu Gospodina našega Isusa Krista" (r. 3), izvoru onoga spasenja koje je kroz negaciju opisano kao "izbavljenje iz vlasti tame" (r. 13), to jest kao "otkupljenje, otpuštenje grijeha" (r. 14). To je spasenje potom na pozitivan način opisano kao "dioništvo u baštini svetih u svjetlosti" (r. 12) i kao ulazak "u kraljevstvo Sina, ljubavi" njegove (r. 13).

2. U tom se trenutku otvara ovaj veliki i sadrajni himan, koji u svome središtu ima Krista, te

uzvisuje njegovo prvenstvo i njegovo djelovanje, kako u stvaranju, tako i u povijesti otkupljenja (usp. rr. 15-20). Dva su, tako, smjera u kojima se kreće ova pjesan. U prvome je predstavljen Prvorođenac svega stvorenja, Krist, rođen "prije svakog stvorenja" (r. 15). On je, zapravo, "slika Boga nevidljivoga", a taj izričaj sadri puninu značenja što ga u kulturi Istoka ima riječ "ikona": njime je naglašena, ne toliko sličnost, koliko duboka bliskost i uska povezanost s onim čija je to slika. Krist među nama na vidljivi način uprisutnjuje "Boga nevidljivoga", po zajedničkoj naravi koja ih sjedinjuje.

Krist po tome svom najvišem dostojanstvu prethodi "svemu", ne samo zbog svoje vječnosti, nego osobito svojim providonosnim stvoriteljskim djelom: "U njemu je sve stvoreno na nebesima i na zemlji, vidljivo i nevidljivo... sve stoji u njemu" (rr. 16-17). Još i više, sve je "za njega" stvoreno (r. 16).

3. Drugi smjer u kojem se kreće ovaj himan (usp. *Kol* 1,18-20) obiljeen je likom Krista spasitelja unutar povijesti spasenja. Njegovo se djelo ponajprije otkriva u tome da je on "Glava Tijela, Crkve" (r. 18): to je povlašteno spasenjsko obzorje u kojemu se u punini objavljuje oslobođenje i otkupljenje, ivotno zajedništvo koje postoji između glave i udova tijela, odnosno između Krista i kršćana. Apostolov se pogled protee do krajnjega cilja prema kojemu stremlji povijest: Krist je "Prvorođenac od mrtvih" (r. 18), onaj koji otvara vrata vječnoga ivota, otimajući nas smrti i zlu.

To je, zapravo, pleroma, ona "punina" ivota i milosti koja je u Kristu i koja je darovana i prenijeta nama (usp. r. 19). Po toj ivotnoj prisutnosti, koja nas čini dionicima boanstva, iznutra smo preoblikovani, pomireni, smireni: to je sklad čitavoga otkupljenoga stvorenja u kojemu je Bog već "sve u svima" (1 *Kor* 15,28).

4. Tome ćemo veličanstvenome otajstvu otkupljenja posvetiti sada svoju kontemplaciju, a učinit ćemo to riječima svetoga Prokla Carigradskoga, umrloga 446. godine. On u svojoj Prvoj propovijedi o Majci Bojoj Mariji predstavlja Otkupljenje kao posljedicu Utjelovljenja.

Bog je, doista, podsjeća ovaj biskup, postao čovjekom kako bi nas spasio te nas izbavio iz vlasti tame i ponovno nas poveo u kraljevstvo svoga ljubljenoga Sina, kao što to kae upravo hvalospjev iz Poslanice Kološanima. "Onaj koji nas je otkupio nije samo čovjek - primjećuje Proklo: čitav je ljudski rod bio podloan grijehu; no nije on bio niti samo Bog bez ljudske naravi: imao je, doista, tijelo. Da nije preuzeo moj lik, ne bi me mogao spasiti. Pojavivši se u krilu Djevice, On je preuzeo na se lik osuđenika. Ondje se dogodila strašna razmjena, dao je duh, a uzeo tijelo" (8: *Testi mariani del primo millennio*, I, Rim 1988, str. 561). Nalazimo se, dakle, pred djelom Boga, koji je ostvario Otkupljenje upravo stoga što je i čovjek. On je istovremeno Sin Boji, spasitelj, ali i naš brat, te baš tom bliskošću s nama On u nas ulijeva boanski dar.

Pozdrav hrvatskim hodočasnicima na hrvatskom:

Pozdravljam sve ovdje prisutne hrvatske hodočasnike! Dok nam u srcima još odjekuje pjesma slave iz Boićne noći, neka vam u obitelji i u odnose s blinjima uđe blagoslov što ga daruje Kralj mira, jednom rođen da zauvijek ostane s nama. Hvaljen Isus i Marija!